

# BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1951-1952.

VERGADERING VAN 18 JUNI 1952.

**Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 1 van de wet van 20 April 1874 op de voorlopige hechtenis.**

## TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De wet van 20 April 1874 op de voorlopige hechtenis bepaalt dat de onderzoeksrechter een bevel tot aanhouding kan verlenen wanneer gewichtige en uitzonderlijke omstandigheden de voorlopige hechtenis van de beklaagde, in het belang van de openbare veiligheid, wenselijk maken. Artikel 1 van de wet voegt er aan toe, dat, indien het feit dwangarbeid van vijftien tot twintig jaar of een zwaarder straf kan medebrengen, « de onderzoeksrechter de verdachte niet in vrijheid kan laten dan op het eensluidend advies van de procureur des Konings ».

Het kan gebeuren, dat de onderzoeksrechter en de procureur des Konings het niet eens zijn betreffende de wenselijkheid of de noodzakelijkheid van een bevel tot aanhouding. Onze hoven en rechtbanken hebben aangenomen, dat in die veronderstelling de procureur des Konings beroep mocht instellen tegen de beslissing van de onderzoeksrechter, ondanks het stilzwijgen van de wet, steunende inzonderheid op artikel 235 van het Wetboek van Strafvordering, waarbij aan het Hof van beroep wordt toegestaan een aan gang zijnde onderzoek tot zich te trekken, en op artikel 539 van hetzelfde Wetboek volgens hetwelk, in geval van exceptie van onbevoegdheid, over het geval door het Hof van beroep moet beslist worden vooraleer het bij het Hof van verbreking aanhangig wordt gemaakt. Het is dus krachtens deze algemene bevoegdheid dat het recht van beroep van de procureur des Konings is erkend inzake hechtenis, wanneer op zijn vordering door de onderzoeksrechter niet wordt ingegaan.

Deze handelwijze vertoont een ernstig gebrek, daar aldus voor het Hof van beroep de bespreking wordt gebracht van een geval dat later door de raadkamer

# SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1951-1952.

SEANCE DU 18 JUIN 1952.

**Proposition de loi portant modification de l'article 1er de la loi du 20 avril 1874 sur la détention préventive.**

## DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive dispose que le juge d'instruction peut décerner un mandat d'arrêt lorsque des circonstances graves et exceptionnelles rendent souhaitables, dans l'intérêt de la sécurité publique, la détention préventive de l'inculpé. L'article 1<sup>er</sup> de la loi précise que si le fait peut entraîner la peine de travaux forcés de quinze à vingt ans ou une peine plus grave « le juge d'instruction ne peut laisser l'inculpé en liberté que sur avis conforme du procureur du Roi ».

Il arrive qu'un désaccord se manifeste entre le juge d'instruction et le procureur du Roi en ce qui concerne l'opportunité ou la nécessité d'un mandat d'arrêt. Nos cours et tribunaux ont admis que dans cette hypothèse le procureur du Roi pouvait interjeter appel de la décision du juge d'instruction, malgré le silence de la loi, se fondant notamment sur l'article 235 du Code d'instruction criminelle, qui permet à la Cour d'appel de se saisir d'une instruction en cours, et sur l'article 539 du même Code qui prévoit qu'en cas de déclinaoire de compétence, la question doit être tranchée par la Cour d'appel, avant que la Cour de cassation ne soit saisie. C'est donc en vertu de ce pouvoir général que le droit d'appel du procureur du Roi est reconnu en matière de détention, lorsque ses réquisitions ne sont pas suivies par le juge d'instruction.

La pratique qui s'est instituée à le grave défaut de porter devant la Cour d'appel la discussion d'une question qui sera plus tard débattue par la chambre

zal behandeld worden, waarop de beslissing van deze laatste eventueel aan het Hof van beroep zelf zal worden voorgelegd.

De verdachte, over wiens lot buiten zijn aanwezigheid werd beslist, zal zich in een minder gunstige situatie bevinden wanneer hij zal verschijnen voor een rechter in beroep die reeds voordien zijn oordeel heeft te kennen gegeven over de aangelegenheid die hem zal worden voorgelegd.

We stellen ons voor dat het meningsverschil wel in de raadkamer zou kunnen worden bijgelegd, maar het komt ongetwijfeld logischer voor de geest van de wet op de voorlopige hechtenis te eerbiedigen, daar waar zij, door te bepalen dat de onderzoeksrechter de verdachte slechts in vrijheid mag laten op advies van de procureur des Konings in de meest ernstige gevallen, wel schijnt te hebben aanvaard, dat de onderzoeksrechter in de andere gevallen de beschuldigde zou kunnen vrijlaten, ondanks het andersluidend advies van de procureur des Konings. Ten aanzien van de rechtspraak die onlangs door het Hof van verbreking van België werd bekrachtigd in een arrest van 7 September 1950, blijkt het noodzakelijk over de kwestie op wetgevend gebied te beslissen door artikel 1 van de wet op de voorlopige hechtenis aan te vullen.

Daar de voorlopige hechtenis een uitzondering moet blijven, schijnt het wel dat wanneer de onderzoeksrechter deze hechtenis niet onontbeerlijk acht, er mag verondersteld worden dat de door de wet vereiste gewichtige en uitzonderlijke omstandigheden niet aanwezig zijn.

E. RONSE.

\* \* \*

### **Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 1 van de wet van 20 April 1874 op de voorlopige hechtenis.**

#### **Enig Artikel.**

Aan artikel 1 der wet van 20 April 1874 op de voorlopige hechtenis wordt een vierde lid toegevoegd luidend als volgt :

« In alle andere gevallen beslist de onderzoeksrechter ; zijn beslissing is niet vatbaar voor hoger beroep. »

E. RONSE.  
P. VERMEYLEN.  
J. HANQUET.  
A. LILAR.  
M. VERBAET.

du conseil, dont la décision sera éventuellement déferée à la Cour d'appel elle-même.

L'inculpé, dont le sort a été réglé en dehors de sa présence, se trouvera ainsi déforcé lorsqu'il comparaitra devant un juge d'appel qui a déjà donné son opinion sur la question qui lui sera déferée.

On pourrait imaginer que le désaccord pourrait être réglé en chambre du conseil, mais il paraît sans doute plus logique de s'en tenir à l'esprit de la loi sur la détention préventive qui, en disposant que le juge d'instruction ne peut laisser l'inculpé en liberté que sur l'avis du procureur du Roi, dans les cas les plus graves, semble bien avoir admis que le juge d'instruction pourrait laisser l'inculpé libre sur avis contraire du procureur du Roi, dans les autres cas. En raison cependant d'une jurisprudence qui vient d'être confirmée par la Cour de cassation de Belgique dans son arrêt du 7 septembre 1950, il paraît nécessaire de trancher la question sur le terrain législatif en complétant l'article 1<sup>er</sup> de la loi sur la détention préventive.

La détention préventive devant être l'exception, il semble bien que, lorsque le juge d'instruction n'estime pas cette détention indispensable, l'on puisse considérer que les circonstances graves et exceptionnelles exigées par la loi ne sont pas présentes.

\* \* \*

### **Proposition de loi portant modification de l'article 1er de la loi du 20 avril 1874 sur la détention préventive.**

#### **Article Unique.**

Il est ajouté à l'article 1<sup>er</sup> de la loi du 20 avril 1874 sur la détention préventive un quatrième alinéa ainsi conçu :

« Dans tous les autres cas le juge d'instruction statue sans appel. »